

съчиненіята или въ хронологическый редъ, или само по родовѣтъ на Словесността. Тѣй у Нѣмцытъ до Шлегеля, литературата не значала друго, освѣнь книговѣдѣніе — *библионозія*, или книгоописаніе — *библиографія*.

Понеже Литературата е изразеніе на народния животъ въ книгата, то исторіята по-лесно са располага въ параллель съ исторіята на самия народъ. Последнята ще посоче какво трѣба да търсимъ въ извѣстенъ единъ періодъ на народния бытъ и какво не трѣба, че тѣй ны васпира отъ литературното суевѣріе и невѣріе, отъ лъжовния догматизмъ и скептизмъ.

*** Средства за нейното изучаванье.** — За да изучимъ какъто трѣба исторіята на литературата, необходими сѣ нѣкои особенны знанія и способности.

Особеннытъ знанія, необходими за изучаваньето на Литературата, сѣ: 1) знаньето на езика на тѣзи литература които ще изучаваме, защото между най-добрия и подлинникъ често са намѣрва таквози отношеніе, каквото между списъка и същата картина, между копіята и оригинала; съ него ведно иде умѣяньето да четемъ древнитѣ писмена — *Лингвистика* и *Палеография*; 2) искусството да отличаваме истинското отъ лъжовното, правото отъ кривото — и то е *критика*, 3) да разбирамы съдържаніето на читаемытъ паметници — искусството на туй тълкуванье: *герменевтика*; а за него е необходимо изучаваньето на *Исторіята* и *Археологіята*, отъ които първата изобразява общественныя, публиченъ животъ на народа, а последната — частныя, домашенъ неговъ бытъ.

Особеннытъ способности, необходими за изучаваньето на Литературата, сѣ: 1) *живото въображеніе*; то ны пренася въ тѣзи страна, въ този вѣкъ, дѣто и когато е жи-